

BALVART DE SITGES

SEMANARI CACALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Cap de la Vila, n.º 5, 1.º

DELEGACIÓ A BARCELONA: Doctor Dob, 15, entressol, 1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: SITGES, trimestre 1'50 ptas. — ESPANYA,
id.. 2 id. — ESTRANGER, any, 12 franchs.

Anuncis, Esjuelas, Remitts y Reclams, á preus convencionals.
Els de la primera página se pagarán doble.

— NO SE TOMAN ELS ORIGINALS —

Any II

Sitges 7 de Septiembre de 1902

Núm 58

D. JOAN PLANAS Y MARSAL

Mori el passat divendres á dos quarts de tres de la matinada
HAVENT REBUT ELS SANTS SACRAMENTS, LA EXTREMUNCIÓ Y LA BENDICIÓ APOSTÓLICA

A. C. S.

Sa afligida esposa D.ª Feliciana Ferret, fills Feliciana y Joan-Eduart, mare política D.ª Maria Roca viuda de Ferret, germà polítich D. Eladi Serdá, germanas polítichas D.ª Maria, D.ª Isabel y D.ª Antonia Ferret y Roca, oncles, tias, cusins y demés parents tenen el sentiment de participar á sos amichs y coneguts tant dolorosa pérdua, y 'ls hi pregan el tinguin present en sas oracions, per lo 'que 'ls hi quedarán eternament reconesents.

SENSE NORT

El periódich caciquista d'aquesta vila, va publicar en el número de la setmana passada un escrit titulat *Agresión*, en quin se feyan afirmacions desprovistas de fonament que convé desmentir, y se donava escésiva importancia á un assumpto que per el caracter personalíssim que revesteix, no mereixia ser tractat en tal forma.

L'autor d'aquellas ratllas, sempre tant hipocritament *comedido* y respectuós, perdent de cop y volta, l'olímpica serenitat que 'l distingia y oblidantse del paper de *mártir* que ab tant exit representava, ha escupit tot el verí que tenia arreconat, posant de relleu sas baixas passions y vomitant en el seu escrit un reguitzell de paraulas groixudas y *epítetos groseros*, no molt propis del que vol donar lliçons de modors y té la pretenció d'acaparar ab tota la serietat peridística de la comarca.

Aquesta vegada no ha sapigut colocalse á l'altura que las circumstancias exigian y que nosaltres teníam dret á esperar de la seva barra y de la seva astucia; no ha sapigut aprofitarse y ha deixat escapar una ocasió magnífica pera colocalse d'un salt al pinacle de la seva glorificació.

Quin entusiasme y quanta veneració tindrian el numerós estol d'animas tendras, si en lloch de fer el *patarrell* y parlá de venjansas mes ó menys encubertas, hagués *perdonat* generosament al seu contrincant, deixant de publicar aquell seguit d'insults, tan insolents com inmerescuts! Pero l'astre Sol, no ha pogut sostenirse en l'altar de llampants coloraynas que li tenen guarnit la mitja dotzena d'escolans que 'l rodeijan y en un moment de *masturbación psicológica*, ho ha tirat tot á rodar convertintse en el mes vulgar dels mortals. Quina llástima!

Els seus infelissos satélits, també varen informar-lo malament, quant li explicaren els famosos preparatius de calentar *cabezas vacías* y apurar copas de *espumoso vino*. Nostre estimat amic D. Joaquim de Querol, seguint el dictat de sa conciencia honrada va sustreurens á tota mena de concellers y obehint tant sols á un movil nobilíssim, que 'l fá excent de tota culpa, va presentarse en la societat del «Retiro» desarrrollantse seguidament un succés, á quin se ha volgut dar un alcans moral que en realitat no pot tenir.

Tots els que 'ns honrém ab l'amistat del distingit jove senyor Querol, si haguessim conegut el proposit que tenia, li hauríam aconsellat lo que tothom acostuma en semblants casos. No som tan *malvados* com ell es pensa y prescindint també del solt injuriós, origen del disgust, els nostres esforços s'haurian dirigit en primer terme, á evitar que l'assumpto se resolgués recurrentment á medis violents, que essent moltes vegadas inevitables (com en el cas present), no deixan, per xo, de ser sempre dolorosos.

Consti per tant, senyor M. I. O. que aquí lo únich que ha *fermentat* es la bilis que porta amagatzemada y reconexentli el dret indiscutible de picar de peus, podem assegurarli que no ha molestat á ningú el seu llenguatge groser; ans al contrari, tornantli be per mal, li recomaném que no 's posi massa sovint la *diestra sobre el corazón*, ni adopti posicions académicas, propias d'un *caballero* de l'edat mitjana, no fos cas que alguna noya histerica assedegada de poesia, en una nit d'istiu tranquila y bella com tota nit d'amor, se l'emportés á la gropa d'un venerable pénco de pel blanch y carregat de reuma.

Y a les horas, com ho fariám sense vosté? Esgarrifa sols pensarho.

CALUMNIAS?

Ab el ridicol titol de AGRESIÓN En M. I. O. (el secretari) parla, ofuscat pels anteriors successos y apassionadament emocionat, de calumnias y altres desfogaments per l'istil que per la procedencia, la opinió las reb ab la consegüent riatlleta del descredit. Torna á retreure lo afirmat en el remiit que varem publicar y que nostres llegidors ja coneixen, y es defensa parlant de *datos oficiales*. ¿Que mes oficial que lo que es diu en l'expressat remiit? Tots els datos son extrets del libre d'actas de la Junta de vocals associats y Ajuntament, quina sessió está transcrita en el folio 111 del dit libre en el any 1892

Y tornant á tractar de defensarse, ell mateix es delata dihent que 's varen extreure aquelles cantitats d'un *establiment beneficent*... pera devolucions á particulars y pago d'altres compes.

Diu además, que l'actual corporació popular ha retornat al Hospital de S. Joan Baptista las 30.000 pesetas, quant en realitat lo que ha fet, ha sigut *garantir* ab mes ó menys seguretat els interresos d'aquestas y de las altres que en diferentas epocas va apoderarse el nostre Municipi.

Y tinguin per cert que si no haguessim denunciat e's fets escandañosos, comesos ab els fondos del Hospital y publicat en aquestas planas altres CALUMNIAS pel estil á horas d'are, estaria per realisarse la *brillante combinación financiera*.

Seguidament se llegeixen un grapat de tonterías com á rec'am d'enganya-tontos.

Aquí van:

..... ni hicimos mas que algunos comentarios para demostrar que los acuerdos de 1892 libraron al Hospital del gravísimo peligro en que seguramente se habría hallado (dadas las múltiples plagas sobrevenidas al viñedo) si se hubieran aplicado á préstamos hipotecarios, más ó menos seguros, las consabidas treinta mil pesetas devueltas por el señor Sans. »

No creguem que pugui ocorrer á ningú, no mes que al autor de las *brillantísimas operaciones financieras*, el pensar que corressin grave perill els diners deixats sobre primeras hipotecas fentse, com se va proposar en la ja tantas vegadas anomenada sessió, sobre fincas que responguesin en excés del valor dels diners. Com que es primera hipoteca, aquesta, en cas de falta, es á la que primerament revesteix el dret d'l cobro. Ademes si es que sobrevenian plagas á las vinyas aixó era un avís beneficiós pera calcular la importancia del excés del valor que havia de tenir la finca hipotecada sobre la cantitat deixada.

A pesar de lo dit, y á sobra d'arguments, també s'hagueran pogut buscar altra classe d'hipotecas. No sols hi ha vinyas en aquest mon.

Y pretenent fugir de plagas, *nada menos* que varen fer caure aquella cantitat en mans de l'Ajuntament! Aquesta sí que es una vinya ben filoxerada, y ab l'agravant de deixarla sense arrebassar.

Sessió del Ajuntament

A las 7 y minuts comensá la sessió baix la presidencia del alcalde D. Gayetá Benaprés, ab asistencia dels regidors senyors Carbonell y Batlle, Catasús, Carbonell y Planas, Robert y Mitjans

Llegida l'acta de la sessió anterior, es aprovada per unanimitat.

El senyor President dona compte de las gestions verificadas per l'arreglo de la vaga.

El senyor Mitjans es mostra agrahit als travalls de l'alcaldia, manifestant que anant las cosas per aquest cami, no seria dificil arribar á una solució satisfactoria.

La presidencia manifestá que faria tots els esforços possibles pera salucionar quant ans millor, de la vaga.

El secretari llegeix la recaudació de consums.

Enterat el consistori d'una sollicitud del concessionari del enderroc de la muralla del Port Alegre, demanant permis pera arrebassarla del tot, no construint el pedris que disposava l'anterior dictamen de la comissió de Foment va acordarse després de una detinguda discussió, que passés á la comissió de Foment.

No haventhi altres assumptos de que tratar, s'aixecá la sessió.

NOTICIAS

Lo Sr. Ventureta, del setmanari caciquista deu estar molt desesperat ó s'ha fet molt gran d'ensá que gasta *olleres negres* puig ya s'atreveix contra lo Sr. Rector donantli lliçons de *Derecho escrito* cosa que sab molt bé

que sols existeix en son magí. Com qu'ara tot ho veu negre no es d'extranyar que confongui las cosas y no trobi armonías en res. Mes nosaltres felicitem de tot cor al dignísim Sr Rector qui ha tingut la sort de mereixer las iras del *caciquet* puig si sempre habíam tingut per persona de sa criteri, alta inteligencia y de tota imparcialitat; ara que el Sr. Ventureta li arrima la sardina perque ha fet lluhir la professó de Sant Bartomeu sens ajuda oficial lo admirém molt mes. Nosaltres creyém que lo Dr. B. icullé despreciará las bravatas del que carregat de pretensions vol esser l'amo de tot y además las queixas dels seus rebadans fent lo mateix cas de que s' sentís á plourer. Y farà bé perque no mereixen mes que desprecis las sortidas de casola del *Maestro Silvea*. Per acabar una sola pregunta Sr Ventureta, l'any passat, ara dos anys y quant fou pendonista lo may prou plorat Dr. Robert ¿no eran las bandas de Regiment contractadas per los respectius pendonistas, las que anavan prop del Cero y rendían *homenaje* á las reliquias? ¿perqué á las horas no 's va contravenir al *Derecho escrito*? tal volta fora perque tocaren després al ball del Retiro, y per lo Sr. Ventureta tot lo que entra en eix local deu quedar santificat y *reconsegredat* per *Capilla de Música*. Cuanta farša mala fé y fo'l fanatisme. A nosaltres ens consta que l'pónó de la Minerva no es oficial sino en las professons de Sacramento, y que la banda del Retiro no te cap dret de preferencia en las funcions religiosas, per mes que 'l mestre de capella, extra del seu carrech, ne sigui director, y desafiém al Sr. Ventureta á que presenti documents que confirmin lo que ab gran petulancia é ignorancia al mateix temps diu que no s'acatá l'*derecho escrito* (?). Perque costa molt poch enganyar al públich y ferir á personas respectables ab quatre ratllas indignas, tant per conservar lo seu mangoneix tant perniciós per nostra vila.

El passat divendres morí després de una llarga y cruel malaltía el dignísim compatrici D. Joan Planas y Marçal, á la edat de 37 anys.

La seva mort ha sigut molt sentida per las grans simpatías que tenia 'l finat y sa apreciable familia.

L'acte del enterro, celebrat ahí al matí com els solemníssims funerals verificats á continuació resultaren una imponent manifestació de dol, posantse de relleu el condol que ha despertat la mort de un ciudatá honradísim y bondadós pare de familia, com era D. Joan Planas.

Enviém á la familia del finat la expresió mes sentida del nostre sentiment.

Tota aquesta setmana s'ha estat treballant en la construcció del tros de cloaca del carrer de Jesús, entre els de l'Isa de Cuba y Francisco Gumá y que 's continuará després en aquest últim carrer.

Després dels días frescos y de mar picada de la passada setmana, s'ha tornat á sentir alre vegada la calor notantse per aixó extraordinaria concurrencia als banys.

Ab el titol *El Panadés en el Sigle XIX*, el centre Catalanista d. Vilafranca ha publicat un molt ben imprés volum, en el que hi constan tots els travalls del concurs d'istoria contemporanea que dit centre celebrá el 31 d'Agost de l'any anterior.

Entre els discursos transcrits hi ha el del nostre fill predilecte y malagu nyat Dr. Robert, que va exercir de president del jurat.

Volíam publicar-lo en el present numero, mes l'ecce d'original ens ho ha privat.

Ja es segur l'anada al concurs de las festas de la Mercè, de's gegants de Sitges

Els gascos corren tots á carrech de la Comissió de festes de Barcelona.

Ball de casats.—Ab aquest nom es ve celebrant anualment el tant simpatic ball. Avuy á las deu de la nit, ab el saló d'is iu encatífat, els pares de familia, obsequiarán á la joven ut, que com cada any correspondrá al següent diumenge, ab un altre ball.

Per la nombradía que 'l precedeix, assegurém que será concorregudísim y verament lluhit.

El dimecres al matí es vegeren per la vila y aforas varias seccions de soldats de cavalleria perteneixents als escuadrons acantonats á Vilanova y Geltrú.

Havém rebut una atenta invitació pera assistir al miting catalanista que 's celebra avuy á Girona y organísat per la Lliga d'aquesta ciutat.

El passat diumenge s'organiza una vetllada bailable en el Prado Suburense, que, a pesar de anunciarse quau ja era de nit, resultà en extrem concorreguda y lluhida, notantshi gran numero de senyoretas.

Va ésser una sorpresa, donchs no era d'esperar, a causa de la escassetat del temps en anunciarla, que fos tan concorreguda.

Avuy, en la tómbola instalada a la Ribera, els bitllets que en els dies anteriors s'expenian a 50 céntims s'expendràn a 25 céntims.

Anir a las 10 del vespre tancada ja la present edició, se tenia de celebrar un magnígh ball a la societat del Prado Suburense, costejat per varis compatricis que habitualment rendeixen a l'Islla de Cuba, y es troban entre nosaltres per curta temporada y altres que ja han retornat per sempre la Patria.

Després de la primera part se tenia de sortejar una hermosíssima y artística tauleta de centre estil Lluís XV y al entràr obsequiar a las senyoretas ab bonichs ramells de flors.

Els vehins dels carrers de Gents ens demanan transmetim la queixa referent al poch cuydado que s'ha tingut al efectuar las obras de la cloaca tenintla oberta tota la semana y despedint un mal olor irresistibles.

Els vehins del antich y pintoresch carrer de Sant Sebastià junt ab altres companys celebran ab gran esplendidés la festa del «Niño de Praga», aquesta tarde surtirà la profesó de la Parroquia qui assistiràn els pendons dels colegits de la població ab els seus alumnes precedits d'atxas y ciris y acompanyats de la banda del senyor Cuscó.

El dilluns a las 9 del vespre en el carrer de la festa hi haurà ball al ras ahont hi tocarà la banda del Prado que dirigeix el senyor Carbonell qui executarà un alegre preparatori, el carrer estarà tot guarmit de vert ramatge y de flors de montanya, se enxegarà un bonich castell de fochs y s'aixecaràn globos, y per fi de festa se donarà un refresch popular al mitg mateix del carrer.

Felicitem an els iniciadors de la festa.

Una comissió de Barcelona s'ha visitat ab el senyor Carbonell director de la banda del Prado pera gestionar la anadad de dita banda en las próximas festas de la Mercè a Barcelona.

Havem rebut el cartell en el que s'indican las condicions d'ingrés, matricula y examens en la *Escuela Superior d'Industrias* de Vilanova y Geltrú.

En aquesta escola, desde el primer d'Octubre proxim, ab la aprovació dels tres cursos de que consta cada secció, s'obtindràn els certificats de Perits Mecanics, Quimichs, Metalurgichs y Electricistas.

Havem rebut ademes una circular del president de la Cambra Agrícola oficial del Vallés, D. Salvador Dachs, acompanyant la exposició que dita cambra eleva al Excm. Sr. Ministre de Gracia y Justicia ab motiu d'una sentència dictada per el jutjat de l'Hospital de Barcelona declarant de nulitat quatre testaments.

Moviment del Registre Civil durant el passat mes d'Agost:

Matrimonis.—Joan Vigó y Arnán ab Do'ors Brunet y Durán, Joan Tort y Torrents ab Rosalía Miret y Doménech.—Total 2.

Naixements.—Laura Carbonell y Camps filla de Joseph y Terresa, Maria del Vinyet Garay y Garcia filla de Pascual y Joaquina, Antoni Cañellas y Almirall fill de Carles y María, N. Valla'ta y Llupart fill de Lluís y Cataaina, N. Milá y Pres fill de Jaume y Paula.—Total cinch.

Defuicions.—Sebastià Comas y Fontanals, 9 anys; Teresa Milá y Ballester, 86 anys, viuda; María Joana Juliá y Palmeta, 75 anys, viuda; Jaume Colomer y Prats, 29 anys, solter; Agustí Fuenfría y Donate, 39 anys, casat.—Total 5.

PRADO SUBURENSE

Se suplica a todas las familias forasteras, que per descuit involuntari no hagin rebut la corresponent invitació pera 'l ball particular que s'celebrará aquesta nit, se donguin per invitadas, desde aquestas columnas.

NOTICIAS RELIGIOSAS

Avuy a las 4 y mitxa Rosari y Completas a la Verge del Remei.

A las 5 solemne funció en llahor del Divi Nen de Praga ab Rosari Pastoril. Sermó que farà lo Pare Montal de la Companyia de Jesús y Profesó que seguirá lo curs seguint sortint per la Porta de Santa Catarina, Carrers de Fonollar, S. Joan, Devallada, Barcelona, San Damià, San Sebastià, Jesús, Cap de la Vila Carrer Major, Plasa y entrada per la Porta principal, acabantse la funció ab lo besamans del Nen Jesús.

Dilluns a las 10 Ofici solemne a veus y orgue en llahor a la Verge del Remei.

A las 5 de la tarde Rosari y cant de Vespres.

Disapte a las 5 y mitxa Rosari, Sabatina y Salve al Santuari del Vinyet.

Diumenje a las 10 Ofici solemne a veus y orgue ab sermó que predicarà lo molt lltm. Sr. D. Joseph Casola Canonge de la Primada de Tarragona.

Esperit de Vi

VAÑO HERMANOS

DE

VALENCIA.—Representant

J. Carbonell y Batlle

VENDA de la casa n.º 19 del carrer de St. Francisco composta de baixos, dos pisos y un celler ab dos cups. Donarán jahó carrer de la Isla de Cuba, n.º 4.

COLEGI SUBURENSE

1.ª y 2.ª ensenyansa, Escola práctica de comers y preparació per carreras especials dirigit per

D. JOSEPH MATEU

Llicenciat en Filosofia y Lletres y comptador de comers

Desde el 1 de Juliol ha obert sas aulas en lo nou y espayós local recienment adquirit al carrer de l'Aigua, n.º 18. Curset especial d'istiu pels que tingan assignaturas pendens d'aprobació.

Pensionistas, mitg pensionistas y externs.

AGENCIA RÁPIDA DE ENCÁRRECHS de Bartomeu Carbonell y Valls

TEMPORADA D'ISTIU

Aquesta agencia farà duas expedicions diarias d'aquesta vila a Barcelona.

La primera sortirà en el tren de las 7'13 del matí, y la segona a las 11'26.

De Barcelona a Sitges també farà duas expedicions, essent la primera a las 5'44 del matí y la segona a las 2'26 de la tarde.

AGENCIA a BARCELONA, carrer de Petritxol n.º 1, plànxada y Gignás, 12.

A SITGES, carrer de Jesús, 4.

NOTA.—Tots els dies de festa sols sortirà l'expedició de las 7'13 matí.

LA GRESHAM

Companya inglesa de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias - Fundada en 1884
Pólissas indisputables Beneficis capitalisats Primas molt moderadas

La Gresham té constituït el dipòsit exigit per las lleys fiscals y vigents com garantia per sos assegurats a Espanya.

Oficinas pe

Plassa Catalunya, 9, Barcelona.

A Sitges: Joan Amell, Carrer de St. Pere, 7

LA PALATINE

Companya inglesa de seguros contra incendis, explosions y accidents

Oficinas para Catalunya, PLASSA DE CATALUNYA, 9 - BARCELONA

A SITGES, JOAN AMELL, CARRER DE SANT PERE, Número 7

Gran Relotjeria y Joyeria

EL REGULADOR

Inmens assortit en objectes propis pera regalos

Carme, 1, y Rambla de las Flors, 37.-BARCELONA

Camiseria y Corbateria

Boqueria, 32.-BARCELONA

Gran assortit en Camisas, Corbatas, Mocadors y tots els articles pertanyents a n'aquest ram.

Gran baratura de preus

La Camiseria que ven més barato de Baria.

ESPECIALITAT

- EN -

CAMISAS A MIDA

Impresions de viatge

Al l' amich Roig

Arriba un dia que l' home, cansat d' una vida estúpida, de veurer, fer y desfer sempre lo mateix; d' estar tot temps del l' any fortament lligat y privat del sublim goigs del esbarjo, que embojit pel mal de la monotonía, per eix mal que sols lo gaudeixen, aquells, que desitjant omplirse d' or, sacrifican tota sa vida, arriba, donchs, un dia qu' extén aquell las alas y emprent lo vol vers altrás terras.

Aixís va passarme an á mi, que frisós de contemplar nou espay, vareig donar corda an el cos.

Feya vuit mesos que 'm ballaba aqueixa fal-lera; vuit ne feya que la fletxa de ma brújula senyalava Nova-York.

Ja 'ls havia vist prou aquells quatre carrers; ja las havia vistas prou aquellas preciosas caras de dona; ja 'ls havia sentit massa aquells xistes de bona fe engegats pels dependents als marxants y viceversa, que feyan més aviat arrencar un plor, que no esclatar un boci de rialleta.

Per deprompte, agafo un dia 'l bagul, el desterenyino y l' espolsó ben espolsat. Hi poso ben acondicionada ma roba y 'm despedeixo dels meus amichs diguentlos:hi:

Adeu noys, m' en vaig á terras mes serias .. ó si no ho son, tindré la sort de que ho farán tot en inglés y no 'ls enténdré.

Ja vos faré una relació complerta de tot lo que veigi y 'm passi.

Jo vos prehuo y vos desitjo bona sort.

A mi ¡qui sap!... Tal volta 'm surti l' auba sense núvols y será quant tardarém temps en tornarnos á veurer; tal volta tan plene de boira que per no veurhi al devant haigi de tornar cap enrera.

No menys que tu, et desitjém bona sort—varen dirme,— mes, esperém que aviat tornarás.

Soch del Destí, y... ditas aqueixas y altrás paraulas, aní cap al moll y d' allí en un bot cap al vapor.

Ja hi soch.

Entrego mon passatje, m' ensenyan el camarot y hi diposito mos trastos que consitian, en un llibre que 'l havia relleigit y 'l sabia de memoria, una mudá interior que no la vareig pas usar, embolicada en un paper y un sabó que igual que la roba va quedar net de trinca.

Pujo despues á coberta per ovirar lo panorama, la gent que venia, y per inspeccionar els que anessin ab mi de companys. (Ja vareig fer prou).

Al poch rato 'l vapor ja caminaba.

Anavan de tercera dos mulatos y quinze soldats americans. De primera, una dona vella mare d' una de jove que anavan juntes y las coneixia de vista á Santiago; un home esguerrat y americá, dos homes mes, la oficialitat y la filla del capitá d' uns setse anys, en extrém, enjogassada y maca. De segona, contantmhi jo, eram set, set que no 'ns enteniam; cinch d' ells americans, un francés y jo catalá.

En tot y no entendrels vareig compendre que no eran bromistas y enseps molt bona gent, encara que potser que 'l mateix los hi feya ser de bons, el mateix que no 'ls hi permitia fer certs extragos, ni á mi tampoch, lo mateix, en fi, que 'ns tenia á ratlla y mes mansos que anyells.

Duránt el camí fins á Nassau, cap de nosaltres piulaba; quiscun estava ajegut al seu camarot. No mes eixiam al só de la campana quan cridaba al aliment y seguidament hi tornavam y sortiam quan aquella 'ns tornaba á cridar y aixís successivament fins al dia següen, que tornavam á fer lo mateix.

Aixís passarem dos dias y mitj, veyent sols camarot y menjador.

A la matinada de l' endemá, varem notar que 'l mohiment era menys fort y que per lo

tant podiam menjar ab més dalit, y vestirnos més decentment del que no anavam per anar cap á dalt á coberta.

¡Oh ditxa!... teniam la terra que podiam to carla; anavam costejantla.

Tothóm gaudia d' aquell espectacle; d' aquella verdor y florida dels arbres, d' aquell vert tant alegre, d' aquell conjunt de barquetas pescadoras que no 's movian d' á frech de costa, y d' aquella munió de colors, qu' en res s' assemblan al color del camarot qu' inspira tristesa y convida fugirne quan avans, qui per desgracia 's troba com jo y mos pobres companys.

Tot d' una, tots ells, moguts al impuls del poch balanceix, al impuls de la mar com una bassa d' oli, s' engrescaren y com avesats á malmetres á cops-de-puny, posaranse á boxejar, y á encabritarse, essent allo un cridar á la gent que gustosa observaba aquell espectacle.

Jo, 'm dali y entre una pluja de galetas que foren pera mi contestadas, vareig ficarmhi.

Havia á Cuba, aprés de boxejar y 'm portí divinament en la lluyta, Mes, si no vareig guanyar una medalla, vaig rebre d' aquell angel rós la mirada qu' ha penetrat mes fons.

Va ser una mirada de cinch minuts y sense perpellegar; una mirada admirantme y radiant com lo sol que 'ns queya á sobre

Mon cor va glatir fortament y 'm quedí com si m' haguessin tret totes las forças.

Aquells ulls blaus ullerosos, aquell cabell ros, aquell somriurer y aquells llavis vermells y humits, ¡que n' eran de valents! ¡que 'n tenian de força!

¡Y, quina dona per emboigirme!

Mes, en aquell moment anclavam al moll de Nassau (posseció inglesa) y 's va disoldre 'l circo.

Atret per la curiositat de veurer un poble més, vareig aprofitar el vaporet de Sanitat que conduhia de franch fins al poble mateix.

Baixarem y dos companys ab mi llogarem un cotxe.

La població ficada dintre d' un bosch y en la forma senzilla com d' hermosa en que están edificadas las casas, forma un conjunt preciós, de pesebre.

Per altra part es lo mes trista possible ja que ningú vareig veurer transités pels carrers, sols algún qu' altre negre extremadament mes lletxos que 'ls de Cuba.

Passejarem per un passeig que voreija la platja y visitarem una caseta feta de cargols de mar. Varem entrarhi y visitarem un saló on penjant del sostre s' hi veyan tota clase de peixos dissecats ab un solemne tiburó, un peix espasa y una munió de tortugas desde un metre de grossas fins á un centimetre ya queixas petites las usan pera ferne imperdibles que lluheixen las donas quan duhen lo vestit de las festas.

Varem veurer en una altra sala un sens fi d' objectes de nacar, fets d' ostres, petxinas y corns; representant culleras, plats, portadiners, y agullas de pit y moltras d' altrás cosas dignas de veures y de comprarne algunas (quan se tenen diners).

Correguerem despés altres carrers y 'ns trovém al bell mitj d' una plassa, on s' hi aixeca un edifici mascle, de deu pises, un hotel preciós exteriorment y pintat tot de blanch. Banyats sos fonaments, per una banda, per las ayguas del Atlántich y per un jardí despedint el perfum de mils y mils flors de colors variats, per l' altra.

Tot nos deya que 'ns donarian un dinar succulent, y... varem entrarhi á menjjar. Aixís fou, efectivament Sobre tot aquell picadillo, no se de qué, que 'l vareig tornar á repetir y qui diu el picadillo diu tot; ja qu' era abundanta la dosis é infinitament mes gran la meva gana.

Varem sortirne contentíssims y vers lo moll ferem cap; á veurer lo desembarc de tortugas que tornaban á embarcar despés per altrés punts.

Sortint despés al camp lliurer, ens ficarem per entre dugas rocas inmensas, cobertas ab dugas d' arbres que 's donaban las brancas y allá al lluny d' aquell túnel fet de fullas y tota fosca, hi comensaba una escala sense baranas y alfombrada d' eura y molsa que enfilantse per entre 'l brancatje, acabava á una fortaleza.

Varem estarnoshi bon rato gosant d' aquella ombra fresquívola y pujarem escala amunt fins boy dalt desd' on estibanhi ma vista 'm vingué 'l recort d' aquella excursió que ferem á l' Avench de la Perla ¿te 'n recordas Rieart?

No 's veyá 'l fons d' aquell precipici. Era tan atapahit l' entrellament de brancas y enredadoras, que poch ni gayrer no espantaba 'l caurhi.

Per fi, caminant sempre, varem arribar an aquella fortaleza arruinada, sense portas y on hi habitaba un home que senyalaba 'ls vapors.

Varem entrarhi, vejerem una munió de canons desgabellats, balas aixafadas, metralla rovellada y á l' un cantó, un roseret plé de rosas vermellas, unicas companys d' aquell desterrat.

Amurallarem una torre mitj caiguda y á mes d' aquells plans inmensos, d' aquellas boscurias ab color d' esmeralda la part no florida; á mes d' aquella ciutat colgada entre 'l fullám ornatolat, oviravam la mar tenyida d' or ab brillants al raigs del sol, oviravam aquell mar cerclejjant aquella illeta d' esmalt.

¡Com hi passeigaba la vista, com hi pasturaba 'l pensament y com hi niaban mes il·lusions!... ¡Ab quin goig fruhia aquell paisatge deliciós!... y miraba al lluny del mar, los ulls fits á la nau per veurer si hi veyá encara aquella mirada qu' hi vareig deixar; per veurer si hi veyá aquells ulls blaus com el blau d' aygua de Nassau; pero eran tan identichs, que 's confonían y potser los veyá y no 's distingia .. y... 'm trovaba cor-prés d' anyorança .. sentia dol-drem el cor... tenia ben oberta la ferida que va causarme aquella bala feta de mirada y 'm trovaba massa sol, devant de aquella soletat, devant aquell conjunt d' armonías y frisaba per anarmen cap á casa, qu' allí, encara que volia fugirne quan me veyá apoderat del mareig y trovaba gust allavors; desde qu' aquell angel tot passant m' esventa un cop d' ala.

(Seguirá)

Matalassería Estorería y Espartería

de RAMÓN IZABAL

En aquet antich y acreditat establiment si trovará un rich é important assortit de Alfombras de vellut (dibuixos modernistas).—Pells y Hules pera llits.—Cutis pera matallassos (mostruari nou).—Llanas y Cetons de superior calitat.—Clin vegetal y palla de blat de moro.

Gran assortit de Sombreros pera senyora, senyor y nens. Baguls y Mundus, Plumeros, Cistellería y tota mena de Cordas y Cordills.

Se posan Persianas classe superior á preus sens competencia

Veniu y vos convensereu

Carrer Major núm. 42, (devant lo corraló d' En Negret)